

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Jozefa Milučkého v právnej veci navrhovateľiek: **1) MUDr. I. F., CSc., 2) Ing. M. B., CSc., 3) G. A., 4) K. V., všetky zastúpené JUDr. L. I.**, proti odporcovi: **Obvodný pozemkový úrad v Trenčíne**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. H/2007/00087-036 zo dňa 29. mája 2007, o odvolaní navrhovateľiek proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13 Sp 35/2007-42 zo dňa 9. decembra 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13 Sp 35/2007-42 zo dňa 9. decembra 2008 **m e n í** tak, že rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v Trenčíne č. H/2007/00087-036 zo dňa 29. mája 2007 **z r u š u j e a v e c v r a c i a** správneho orgánu na ďalšie konanie.

Účastníkom náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trenčíne potvrdil rozhodnutie odporcu č. H/2007/00087-036 zo dňa 29. mája 2007, ktorým odporca rozhodol tak, že navrhovateľky 1) – 4) nespĺňajú podmienky uvedené v § 3 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z.z. a z uvedeného dôvodu sa im nenavracia vlastníctvo ani sa im nepriznáva právo na náhradu za časť pozemku parc. č. X. o výmere 1795m² v k. ú. BB, pôvodne evidovanom v pkn. vl. č. X., ktorá časť parcely bola vyvlastnená

pôvodnému vlastníkovi MUDr. L. V. rozhodnutím bývalého MsNV Bánovce nad Bebravou č. 2362/83 zo dňa 19. septembra 1983. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva záver, že z podkladov pripojených v spise mal súd za preukázané, že pôvodnému vlastníkovi bola vyplatená vyvlastňovacia náhrada a to na základe právoplatného vyvlastňovacieho rozhodnutia a preto nie je daný reštitučný titul podľa § 3 ods. 1 písm. m) zákona č. 503/2003 Z.z. V odôvodnení rozsudku krajský súd poukázal i na to, že odporca v konaní o navrátenie vlastníctva k pozemkom podľa zákona č. 503/2003 Z.z. nemá právomoc rozhodovať o tzv. dvojitom vlastníctve, keďže vlastníctvo k predmetnej parcele nadobudli navrhovateľky titulom dedenia po nebohom MUDr. L. V. a podľa zápisov v katastri nehnuteľností vlastníkmi označeného pozemku sú právnické osoby. Taktiež z dôvodov napadnutého rozsudku vyplýva, že časť parcely č. X. o výmere 1795m² vo vlastníctve pôvodného vlastníka MUDr. L. V. prešla do vlastníctva Čsl. štátu na základe vyvlastňovacieho rozhodnutia MsNV Bánovce nad Bebravou č. 2362/83 zo dňa 19. septembra 1983 v spojení s odvolacím rozhodnutím bývalého ONV v Topoľčanoch č. Výst. 3707/1983 zo dňa 8. augusta 1984 a vyvlastňovacia náhrada bola určená vo výške 718 Kčs v prospech MUDr. L. V., pričom navrhovateľky v liste zo dňa 17. októbra 1991, adresovanom Pozemkovému úradu v Topoľčanoch, uviedli, že peňažná náhrada za vyvlastnenú časť bola poskytnutá v sume 718 Kčs v rozpore s vyhláškou č. 47/1969 Zb., pretože vyvlastňovacie rozhodnutie vychádzalo zo zamerania intravilánu mesta z roku 1966.

Proti rozsudku krajského súdu podali navrhovateľky v zákonom stanovenej lehote odvolanie a žiadali, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil. Poukázali na to, že v napadnutom rozsudku sa krajský súd vôbec nezmienil o ich vyjadreniach a konanie na krajskom súde bolo vykonané bez ohľadu na právny názor uvedený v zrušujúcom uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Vyvlastňovaciu náhradu za pozemkovú nehnuteľnosť neprebrali, resp. táto im nebola vyplatená.

Odporca sa písomne vyjadril k odvolaniu navrhovateľiek a žiadal napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť. Poukázal na to, že krajský súd odstránil procesný nedostatok, ktorý mu vytkol odvolací súd v predchádzajúcom konaní a konal so všetkými účastníkmi konania. Taktiež poukázal na korešpondenciu navrhovateľiek s bývalým Pozemkovým úradom v Topoľčanoch zo dňa 17. októbra 1991, z ktorej podľa neho vyplýva, že náhrada za vyvlastnenú časť predmetného pozemku vo výške určenej vo vyvlastňovacom rozhodnutí zo dňa 19. septembra 1983 bola vyplatená.

Najvyšší súd SR ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že Obvodný

pozemkový úrad v Trenčíne rozhodol skôr, ako mal spoľahlivo zistený stav veci. Preto v zmysle ustanovenia § 250ja ods. 3 v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zrušil rozhodnutie správneho orgánu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, a to z nasledovných dôvodov:

Podľa 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmavajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy.

Predmetom súdneho preskúmacieho konania v danej veci bolo posúdenie oprávnenosti uplatneného reštitučného nároku navrhovateliek na navrátenie vlastníctva k príslušnej pozemkovej nehnuteľnosti, a to časti parcely č. X. o výmere 1795m², ktorý bol pôvodne zapísaný v pkn. vl. č. X. v k. ú. BB. Predmetná časť uvedenej parcely bola v minulosti vyvlastnená pôvodnému vlastníkovi MUDr. L. V. na základe vyvlastňovacieho rozhodnutia bývalého MsNV Bánovce nad Bebravou č. 2362/83 zo dňa 19. septembra 1983 v spojení s odvolacím rozhodnutím bývalého ONV v Topoľčanoch č. Výst. 3707/ 1983 zo dňa 8. augusta 1984 a teda prešla do vlastníctva Čsl. štátu. Ako vyplýva z vyvlastňovacieho rozhodnutia bývalého MsNV Bánovce nad Bebravou zo dňa 19.09.1983 bola pre MUDr. L. V. určená vyvlastňovacia náhrada vo výške 718 Kčs, ktorú náhradu mu mal vyplatiť OPKS Topoľčany do 60 dní po právoplatnosti vyvlastňovacieho rozhodnutia.

Podľa § 3 ods. 1 písm. m) zákona č. 503/2003 Z.z. oprávneným osobám sa navráti vlastníctvo k pozemku, ktorý prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku vyvlastnenia bez vyplatenia náhrady.

Najvyšší súd v odvolacom konaní dospel k záveru, že konanie v zmysle zákona č. 503/2003 Z.z. na základe uplatneného reštitučného nároku navrhovateliek je vykonané predčasne, pretože ako vyplýva zo spisového materiálu odporca zaslal Krajskému súdu v Trenčíne list zo dňa 17.10.1991, na ktorý poukazuje i vo svojom rozhodnutí. Tento list, ako vyplýva z jeho obsahu (§ 19 ods. 2 veta prvá zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní /správny poriadok/ v znení neskorších predpisov), bolo potrebné posúdiť ako uplatnený reštitučný nárok na vydanie nehnuteľnosti v zmysle zákona č. 229/1991 Zb. (zákon o pôde), a o tomto uplatnenom reštitučnom nároku navrhovateliek nebolo dodnes príslušným procesným spôsobom rozhodnuté.

Z ustanovenia § 1 vety prvej zákona č. 503/2003 Z.z. vyplýva, že tento zákon upravuje navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré nebolo vydané podľa osobitného predpisu s odkazom na zákon č. 229/1991 Zb. Z uplatneného reštitučného nároku navrhovateliek zo dňa 17.10.1991, ktorý došiel Pozemkovému úradu v Topoľčanoch

dňa 06.11.1991 (viď. prezenčná pečiatka) vyplýva, že navrhovateľky si i v zmysle zákona o pôde uplatnili reštitučný nárok na tú istú parcelu, na ktorú si neskôr v roku 2004 uplatnili reštitučný nárok podľa zákona č. 503/2003 Z.z.

Nakoľko bývalý Pozemkový úrad v Topoľčanoch vo veci nerozhodol o uplatnenom reštitučnom nároku navrhovateľiek zo dňa 17.10.1991, či už spôsobom podľa § 9 ods. 2, príp. § 9 ods. 4 zákona o pôde, tak potom za daného skutkového a právneho stavu je potrebné najskôr dokončiť konanie začaté v zmysle zákona o pôde v roku 1991 na Pozemkovom úrade v Topoľčanoch a z tohto dôvodu je preto akýkoľvek procesný postup Obvodného pozemkového úradu v Trenčíne smerujúci k meritórnemu ukončeniu veci v zmysle zákona č. 503/2003 Z.z. predčasný a nemá oporu v zákone. Totiž aj zo samotnej dôvodovej správy ku všeobecnej časti zákona č. 503/2003 Z.z. vyplýva, že cieľom predkladaného zákona je umožniť oprávneným osobám, ktoré neuplatnili svoj nárok v lehote (§ 13 zákona č. 229/1991 Zb.), aby tento nárok mohli uplatniť v novej jednoročnej prekluzívnej lehote. To znamená, že navrhovateľky si reštitučný nárok uplatnili v zmysle zákona č. 229/1991 Zb., avšak Pozemkový úrad v Topoľčanoch o tomto ich reštitučnom nároku nerozhodol. Taktiež je potrebné uviesť, že z dôvodovej správy k osobitnej časti – k ustanoveniu § 1 zákona č. 503/2003 Z.z., vyplýva a uvádza sa, že predmetom vydania sú pozemky, na ktoré neboli uplatnené reštitučné nároky alebo boli uplatnené po ustanovenej lehote (§ 13 zákona č. 229/1991 Zb.). Taktiež i tu odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že na predmetnú parcelu bol už skôr uplatnený reštitučný nárok v zmysle zákona o pôde, a to v zákonom stanovenej prekluzívnej lehote do 31.12.1992.

Odvolací súd vzhľadom na uvedené poukazuje i na tú skutočnosť, že i keď navrhovateľky odvolacím súdom zistenú skutočnosť nenamietali vo svojom odvolaní, napriek tomu musel odvolací súd na uvedenú skutočnosť prihliadnuť ex offi, pretože opačný výklad by bol v rozpore so základnými atribútmi právneho štátu, medzi ktoré nepochybne patrí i princíp právnej istoty a teda najskôr bude potrebné a musí sa riadnym spôsobom ukončiť už skôr začaté konanie podľa zákona č. 229/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v Trenčíne zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

O trovách konania rozhodol odvolací súd v zmysle ustanovenia § 250k ods. 1 O.s.p. za použitia ustanovenia § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že účastníkom náhradu trov

konania nepriznal. Právny zástupca navrhovateliek si trovy konania neuplatnil a odporcovi nevznikol nárok na ich náhradu.

P o u ě e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 16. decembra 2009

JUDr. Elena Kováčová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová